

Utrikesdepartementet

Styrelsen för internationellt
utvecklingssamarbete
Box 2025
174 02 Sundbyberg

Uppdrag till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) om bistånd som förmedlas genom civilsamhällesorganisationer

Regeringens beslut

Regeringen ger Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) i uppdrag att senast den 8 april 2024 till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) skriftligen redovisa följande:

- Ekonomiska konsekvenser av en ansvarsöverföring till myndigheten att fr.o.m. den 1 januari 2025 hantera den vidareförmedling av stöd till civilsamhällesorganisationer som de strategiska partnerorganisationerna (SPO) idag utför inom ramen för Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024 (UD2024/01418). Därtill ska redovisningen innehålla en välgrundad beskrivning av de personal- och verksamhetsmässiga konsekvenserna av en sådan ansvarsöverföring.

Vidare ska Sida senast den 15 maj 2024 skriftligen redovisa följande:

- Förslag på vilket sätt myndigheten på ett kostnadseffektivt sätt kan ta över förmedlingen av stöd till civilsamhällesorganisationer som SPO:erna idag utför inom ramen för Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024 (UD2024/01418). Redovisningen ska innehålla en analys av de ekonomiska-, verksamhets- och författningsmässiga konsekvenserna av en sådan ansvarsöverföring av verksamhet till Sida samt beskriva konsekvenser vad gäller att säkerställa transparens, effektivitet och

kvalitet. Förslaget ska också innehålla en tidplan för implementering av förslaget per den 1 januari 2025.

- Myndigheten ska vidare lämna förslag på ett alternativt system där förmedling av stöd till civilsamhällesorganisationer inom ramen för den aktuella strategin fortsättningsvis delvis hanteras av SPO, under förutsättning att systemet säkerställer legalitet, transparens, god kontroll och kostnadseffektivitet i verksamhetens alla led. Anslag av projektmedel ska ske genom bedömning av ansökningar i ett konkurrensutsatt ansökningsförfarande som vilar på transparens avseende urvalskriterier och urvalsprocess. Vidare ska förslag lämnas om hur antalet transaktionsled kan minska samt pröva möjligheten att införa ett tak för antalet.
- Redovisningen ska också innehålla en beskrivning av Sidas nuvarande processer och kriterier för att välja SPO, inklusive information om hur ett avslag eller beviljande av ansökan motiveras samt förslag om ett mer öppet, transparent och inkluderande ansökningsförfarande ifall förmedling av stöd till civilsamhällesorganisationer inom ramen för den aktuella strategin fortsättningsvis delvis hanteras av SPO.

Slutligen ska Sida senast den 30 juni 2024 skriftligen redovisa följande:

- Hur myndigheten arbetar med riskdelning mellan olika givare i stöd till lokala organisationer samt kontrollmekanismer anpassade till lokala förhållanden.
- Vilka åtgärder med tillhörande tidplan som behöver vidtas för att säkerställa att stöd inom ramen för en strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället efter 2024 i ökad grad kanaliseras till lokala civilsamhällesorganisationer i partnerländer bland annat i syfte att stärka lokalt ägarskap och genomslag.
- En tidplan för utveckling och införande av en anpassad och förenklad redovisningsmodell samt förenklade redovisningskrav för små organisationer som får bidrag under 250 000 kronor.
- En tidplan och specificering av hur Sida och mottagande organisationer avser säkerställa skärpta styrnings- och kontrollmekanismer så att mottagare av stöd i civilsamhället inte har kopplingar till våldsbejakande ideologier, extremism eller islamism

och att de stödjer demokratiska värderingar och mänskliga fri- och rättigheter.

Skälen för regeringens beslut

I såväl regeringens reformagenda för biståndet, *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt* (UD2023/17726) som i Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024 (UD2024/01418) har regeringen bland annat uttryckt en ambition om att se över formatet med vidareförmedling av biståndsmedel genom strategiska partnerorganisationer för att säkerställa transparens, effektivitet och rättssäkerhet.

Ärendet

Den 14 december 2023 beslutade regeringen om en reformagenda för biståndet, *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt* (UD2023/17726). Den 1 februari 2024 beslutade regeringen om Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024 (UD2024/01418). I denna anges bland annat följande mål:

- stärkt utrymme för ett fristående och pluralistiskt civilsamhälle,
- förbättrade förutsättningar för civilsamhällesaktörer att agera självständigt och finna diversifierad finansiering, samt
- ökad förmåga för civilsamhället, och dess målgrupper, att organisera sig i frågor som rör demokrati, mänskliga fri- och rättigheter, rättsstatens principer, jämställdhet, fri marknad och äganderätt, ansvarsutkrävande, tolerans, antikorrupktion och/eller fred och säkerhet.

I beslutet framgår också att regeringen under innevarande år avser, för verksamhet inom ramen för utvecklingssamarbetet med det civila samhället bortom år 2024:

- se över formatet med vidareförmedling av biståndsmedel genom strategiska partnerorganisationer för att säkerställa transparens, effektivitet och rättssäkerhet,
- pröva förutsättningarna för ett mer öppet och inkluderande ansökningsförfarande,

- förändra arbetssätt så att administrativa kostnader och transaktionskostnader samt transaktionsled kan minska i svensk biståndsverksamhet.

Därutöver beslutade regeringen i myndighetens regleringsbrev för 2024 (UD2023/18154) att:

- Sida ska utveckla mekanismer som säkerställer att organisationer i det civila samhället som erhåller bistånd rapporterar resultat av sin verksamhet,
- Sida ska redovisa hur den digitala informationstjänsten openaid.se kan utvecklas och moderniseras,
- Sida ska säkerställa att civilsamhällesorganisationer som får svenskt stöd redovisar hur mycket resurser som läggs på verksamhet i partnerländerna respektive administrativa kostnader i Sverige samt redogöra för hur Sida och svenska civilsamhällesorganisationer arbetar med lokala civilsamhällesorganisationers kapacitetsutveckling och möjligheter till egenfinansiering,
- Sida ska särskilt redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att öka och stärka transparensen vid val av samarbetspartner och biståndsform. Redovisningen ska redogöra för hur myndigheten identifierar och prioriterar mellan olika samarbetspartner i syfte att främja ett mer öppet och inkluderande ansökningsförfarande, inklusive i tredje land,
- Myndigheten ska säkerställa att civilsamhällesorganisationer som får svenskt stöd redovisar hur mycket resurser som läggs på verksamhet i partnerländerna respektive administrativa kostnader i Sverige samt redogöra för hur Sida och svenska civilsamhällesorganisationer arbetar med lokala civilsamhällesorganisationers kapacitetsutveckling och möjligheter till egenfinansiering.

På regeringens vägnar

Jessica Roswall

Rebecca Haglund

Kopia till

Statsrådsberedningen

Utrikesdepartementet BK, FMR, IU, MENA, MH

Finansdepartementet BA, SFÖ